

TROBADA DE MONITORS 23 GENER 2010 - SABADELL

COM ENFORTIR EL GRUP

Índex

- **Importància del grup**
- **Característiques del grup**
- **Preparació**
 - **Objectius**
 - **Programar un calendari**
 - **Normativa/Quotidià**
 - **Programar una sessió**
 - **Centre d'interès**
- **Essencial per enfortir el grup**
 - **La importància del primer dia**
 - **La importància de les activitats transversals**
 - **La importància de les activitats extraordinàries**
- **Tècniques de dinamització de grups**
 - **Dinàmiques de presentació**
 - **Dinàmiques per conèixer-nos**
 - **Dinàmiques de confiança**
 - **Dinàmiques de comunicació**
 - **Dinàmiques de participació**
 - **Dinàmiques de cooperació**
- **Avaluació**

IMPORTÀNCIA DE "EL GRUP"

Sí, sí: El Grup. A causa de la importància del terme el posem en majúscules.

Estem acostumats a la frase: "Jo treballo més ràpid i millor sol". Però dient això, no ens adonem de la riquesa que perd el procés. Efectivament treballar en grup és costós, ens pren més temps, baixa

l'eficiència. Però alhora augmenta l'efectivitat, la qualitat de la tasca i/o de l'objectiu. Per això volem estar en grup, volem treballar en grup. Treballar en grup provoca sinergia: el treball conjunt de dos o més individus dóna majors resultats que la suma dels individus.

Tendim a viure acompanyats: en grups, en amistats, en família, en comunitats... Doncs, ja que volem viure en grup, per què no el dinamitzem?

CARACTERÍSTIQUES DEL GRUP

Quan ens trobem davant del grup: Cal conèixer-lo i saber **per què s'ha creat el grup**. Què l'uneix? Cal tenir-ho clar. En cas dels grups Mou-te, en principi, l'**objectiu** està definit, però cal veure cada participant per quin motiu és en aquell grup. Saber quines són les característiques bàsiques del grup en funció del perfil del participant (context, motivacions, interessos), **edat, número de persones**.

Es considera grup gran quan el nombre de persones supera els 25.

PREPARACIÓ

La dinamització d'un grup només es pot fer si hi destinem temps prèviament. És molt important la preparació i cal fer-ho tant si som un equip de monitors com si estem sols.

OBJECTIUS

Si optem per dinamitzar un grup, hem de tenir molt clar quin és el Nord, cap a on volem anar. Cal tenir uns objectius clars i definits que puguin ser avaluats al final de l'activitat i ens permetin millorar més endavant.

PROGRAMAR UN CALENDARI

Establir un calendari del curs és també imprescindible. Comptar els dies en què tenim activitat (compte amb les festivitats), programar les reunions d'equip i trobades generals.

NORMATIVA / QUOTIDIÀ

Hem de pensar el funcionament del dia a dia, aquells hàbits quotidians que, un cop ben escrits,

resultaran ser les normes. Per exemple:

- Quan arribem a l'aula agafarem les cadires, farem una rotllana i estarem en silenci.
- Quan hi hagi activitat no volem veure cap mòbil, cap aparell de música si no es diu el contrari.
- Escriurem en una llibreta els qui som cada dia, el que hem fet i a quines conclusions hem arribat.
- No es pot sortir del perímetre del pati.
- Abans de parlar haurem d'aixecar la mà.

Aquestes normes tindran una doble funció; organitzar-nos i respectar un quotidià, i a més, seran els límits amb els quals nosaltres després podrem jugar alhora d'establir reforçaments i/o càstigs. Si veiem un nen que li sona el mòbil, ell mateix ja sap que està passant alguna cosa que no hauria d'estar passant. Haurà de rebre un reforçament.

Pensem totes les normes que puguem extreure (trenqueu-vos el cap, n'hi ha moltes, massa, infinites!!!), les compartim amb el grup el primer dia i les aprovem.

PROGRAMAR UNA SESSIÓ

Cal programar les sessions donant un estil personal. La sessió està pautaada en un temps, i hem d'organitzar-la segons els objectius que ens hàgim plantejat.

Crearem un ambient dins del grup o un altre dependent de com omplim aquest temps de sessió.

Activitat de benvinguda: Per crear expectativa, treballar la dimensió interior, la pregunta del dia, em presento, la frase del dia...

Activitat principal: Un text més un comentari, una dinàmica més un comentari, un joc més un comentari, un vídeo més un comentari...

Activitat final: Un comiat, una reflexió, una interiorització del que hem treballat.

CENTRE D'INTERÈS

Podem, a més a més, parlar del **centre d'interès**. És el fil conductor que lliga totes les sessions o activitats d'un temps que nosaltres triem i permet augmentar la motivació dels participants. Com per exemple: La caixa màgica de les sorpreses! Cada dia que tenim sessió obrim la caixa i ens trobem quelcom per iniciar l'activitat principal.

A tenir en compte:

- Cal treballar amb l'autonomia del grup. Cal implicar el grup, repartir responsabilitats (qui porta la llibreta, qui porta la cançó, qui va a buscar aigua...). I fer-ne rotació.
- És important establir la comunicació amb els nens i les famílies (roda de telèfons, correus, ...).
- Trobar-se amb les famílies per explicar-los la normativa. Treball conjunt.

ESSENCIAL PER ENFORTIR EL GRUP**LA IMPORTÀNCIA DEL PRIMER DIA**

És quan es genera la primera dinàmica del grup. Si fem quelcom el primer dia ja quedarà com a precedent. El primer dia cal:

- Compartir objectius.
- Compartir i aprovar normativa.
- Distribució de tasques.
- Preguntar expectatives i propostes que tinguin.
- Establir els canals de comunicació.
- Dinàmiques de presentació.

LA IMPORTÀNCIA DE LES ACTIVITATS TRANSVERSALS

N'hi ha algunes que les podríem fer servir però generalment la durada és més apropiada per colònies.

Exemples d'activitats transversals:

- **El cigronet:** es reparteixen paperets i el que t'hagi tocat l'has de cuidar molt sense que se n'adoni. La durada es fixa depenent de cadascú. Es posa en comú en rotllana i un per un. Amb els grans pots afegir la versió del pebrotet: tocarà fer la guitza a la persona que trobis escrita al paperet.
- **El petó:** és igual que el cigronet, però la persona que t'ha tocat li has de fer un petó a la galta sense que ningú no et vegi. Quan ho aconsegueixes, aquesta persona quedarà eliminada i has de perseguir la persona a qui ell havia de fer un petó. És millor mantenir un control en una cartolina. Quan t'eliminen ho escrius. Hi ha perill que el cercle es tanqui, hem d'estar pendents per desfer-lo.

- **La caixa de les carícies:** bústia on posem coses positives del grup, o no, de l'activitat que hem fet, d'algun company i s'obre al final de les sessions tots junts.
- **Crear entre tots una cançó:** uneix molt com a grup, pertinença de grup.
- **Decidir un nom pel grup.**
- **Cuidar l'ou:** cada nen buida un ou i el dibuixa, el personalitza. Cadascú l'ha d'amagar en un lloc segur. Els ous s'han d'anar destruint, podem fer indiscriminadament o assignats per paperets. També és pot fer amb globus d'aigua a l'estiu.
- **Les polseres de colors:** tenim diferents polseres de colors i a cada una se li assigna una cosa bona (petons, abraçades, detalls) qui la té pot fer-ho i passar-la. Permet veure les relacions.

LA IMPORTÀNCIA DE LES ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Quan penses moments impossibles d'esborrar dels grups que has anat passant, la majoria de moments són durant les activitats extraordinàries. Una excursió, una sortida, un cap de setmana, un recés, un aplec, 6 dies diferents. El fet de sortir de la rutina fa que cada moment el converteixis en especial.

TÈCNIQUES DE DINAMITZACIÓ DE GRUP

Les tècniques de dinamització de grup tenen per objectiu:

- Observar els rols que es presenten en el grup.
- Analitzar l'estructura informal del grup.
- Atendre el nivell afectiu, interactiu i relacional.
- Afavorir la cohesió mitjançant la interacció.

Depenent de quin objectiu destinat al grup perseguim, utilitzarem uns tipus de tècniques o unes altres. Aquí tenim un possible índex d'organització de dinàmiques:

Presentar
Conèixer
Generar confiança
Comunicar
Participar
Cooperar

Dinàmiques de presentació

Tenim una cita:

Cada membre del grup té un paper on hi haurà 4 torns. Donem 2 minuts perquè cada persona posi al costat de cada número de torn el nom d'una persona amb la qual quedarà per fer una cita. Un cop passats els minuts, el dinamitzador cridarà que és la cita número 1, indicarà el temps de cita i la temàtica de la cita. I

així fins que s'acabin els torns. Aquesta dinàmica és ideal per un grup de gent que no es coneix de res i un grup gran.

Rebombori.

En rotllana, els participants s'aixequen i es canvien de lloc quan es diu en veu alta una característica. Exemple: "que es canviïn de lloc els que porten ulleres". D'aquesta manera, quedarà una persona dreta, no tindrà lloc per seure i serà aquesta la que haurà de proposar un altre rebombori.

Ordenem-nos per noms.

Ens hem d'ordenar alfabèticament per la primera lletra del nom, però ho hem de fer enfilats a les cadires. Cal remarcar que vigilin de no caure. Cal tenir en compte el tipus de cadira. Com a alternativa podríem dibuixar cercles al terra (en paper o guix). Podem ordenar-nos per altres criteris: edat, alçada.

Dinàmiques per conèixer-nos

Si fos...:

Un membre del grup pensa una persona del grup o algú extern (famós, dibuix, cantant...). Els altres han de fer preguntes tipus "si fos una música què seria?", "si fos un moment del dia què seria?", "si fos un menjar què seria?" a veure si ho esbrinem. Es poden fer moltes variants.

Testament:

Cadascú ha de decidir què pots donar als altres i a qui li donaria: "la meva paciència li donaria a tal". També es pot fer al revés: "em quedaria amb el somriure de tal"

El fantasmet:

Dibuix d'un arbre amb diferents fantasmets al voltant d'un arbre amb diferents actituds. És una dinàmica amb múltiples variants:

- Triar quin fantasmet ets tu.
- Triar quin fantasmet t'agradaria ser.
- Que triin entre tots quin fantasmet ets tu.

Dinàmiques de confiança

El pèndol:

Grup en rotllana de 5 – 6 persones màxim, un al mig amb els ulls tapats, que es deixarà caure. Els altres han d'aguantar-lo i empentar-lo com si fos un pèndol. Compte amb la confiança, és una actitud que s'ha de treballar molt a poc a poc. No podem forçar.

T'aixequem amb un dit!

Entre 4 persones aixequen algú altre aguantant-lo només amb un dit (mans en forma de pistola col·locades a les aixelles i els genolls). Quina sensació!

Cinta transportadora

Ens col·loquem tots menys un voluntari al terra en forma de cremallera. Dos files de persones amb els caps junts cavalcades les unes amb les altres. Les galtes de les persones d'una fila han d'estar a prop a les de l'altra fila. Les dues files aixequen

els braços i han d'aconseguir fer passar a la persona voluntària d'un costat a l'altre costat. Compte! Ha d'haver-hi algú amb força a l'altre costat per anar agafant-la quan arribin de fer tot el camí. El que ja ha passat es col·loca al final estirat i el primer s'aixeca i passa per la cinta.

El mur

Un voluntari amb els ulls tapats es col·loca a una distància d'uns 10 metres d'un mur format per persones. Es dona el tret de sortida i la persona ha de venir corrents fins a topar el mur. Compte!! La persona es pot desviar. La persona pot venir amb molta força, així que farem un mur resistent.

Tirar-se al buit

D'esquenes des d'una cadira. La resta del grup està amb els braços entrelaçats perquè no caigui al terra. Compte! Posarem matalassos per si de cas.

Dinàmiques de comunicació

Dictar el dibuix

Es fan parelles. Un de la parella dictarà a l'altre un dibuix, i l'altre l'haurà de dibuixar en un paper. Hi ha dues maneres de fer: la primera, la parella es posa de cara a cara; la segona, la parella es posa d'esquena. És més complicada la d'esquena. Es penja el dibuix en qüestió a la paret i comencem a dictar, cada parella va per la seva banda. Nosaltres només anem indicant el temps i ens fixem en quin procés fa servir cadascú i quina és la manera de relacionar-se. La importància és la reflexió: veure com n'és de difícil comunicar-nos i que les coses mai no s'interpreten com nosaltres segurament voldríem.

Dinàmiques de participació

Pluja d'idees / brainstorming

Començar a dir coses banals, per idees, per triar noms, per triar destinacions... Que tothom digui el seu parer. A partir d'aquí anar ajuntant idees i si cal, fer votació final.

Discussió dirigida

El dinamitzador dona la informació a debatre. Cal donar temps per llegir-la i rumiar-la.

Seminari

La informació es busca i és trobada pels participants.

Philips 6/6

6 persones tenen 6 minuts per treballar una temàtica. Una d'aquestes és el secretari. Han de participar tots. Existeix el Philips 6/6 rotatiu.

Dinàmiques de cooperació

Joc de les cadires cooperatiu

Es treuen cadires però no es treu gent, de manera que podem trobar que hàgim de seure tots en només en 5 cadires, 4 cadires,... Hem posar normes com: només es pot tenir 5 punts de recolzament al terra.

Teranyina

Entre dos arbres crear una teranyina amb corda. Hi haurà forats grans i més petits. Caldrà que cadascú del grup passi a l'altra banda sense tocar-la. A més, per cada forat només pot passar una persona. Podem simplificar amb un cordill.

La fotografia

El centre de l'aula representa un escenari, es proposa una situació (per exemple: manifestació), la

gent haurà d'anar-se col·locant a l'escenari en silenci i situant-se fent una posició o postura que li suggereixi aquesta situació. Sortim tranquil·lament i ens anem col·locant. Al final: fem la foto!

AVALUACIÓ

Com podem fer que la propera sessió sigui millor que la que ja hem fet?

Reflexionant-hi: Hem de trobar un moment tots els monitors un cop hem realitzat la sessió (si estàs sol, també l'has de trobar amb tu mateix!), per tal de fer un repàs d'uns punts en concret i proposar per la següent sessió. Penseu que també és un bon moment per enfortir la relació entre els monitors / dinamitzadors, a més de preparar la següent trobada.

Què hem d'avaluar?

- Assoliment d'objectius: Hem aconseguit el que ens havíem proposat? Hem arribat a les conclusions que esperàvem?
- Material: Ha estat suficient, n'ha sobrat? N'ha mancat? Podríem haver reduït, reutilitzat i reciclat?
- Espai: Era adequat pel tipus d'activitat que hem fet avui?
- Normes: Tothom ha acomplert les normes? Hem de canviar alguna norma? Incorporar-ne?
- Relació entre infants: Observeu-los i comenteu rols, relacions, etc..
- Relació infants vers els monitors / dinamitzadors.
- Relació entre els monitors: Els infants han de veure que els monitors són com un de sol. Per això és molt important que es parli cada aspecte. Per exemple: Li has dit a l'Anna que podia anar al lavabo i vam quedar l'altre dia que durant l'activitat no es podia. Això pot provocar que els nens i nenes ubiquin el rol de permissiu a un monitor i autoritari a l'altre.
- Coses a tenir en compte pel dia següent: comprar material, L'Aina i la Roser han d'anar juntes al grup, comentar el canvi d'una norma, tornar la maquineta a en Josep,...)
- Tot el que creieu necessari.

Elisabet Moreras